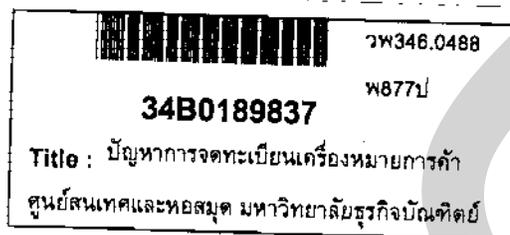

ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์

ร.ต.ท.หญิงเพชรดา เชาวน์โอภาส

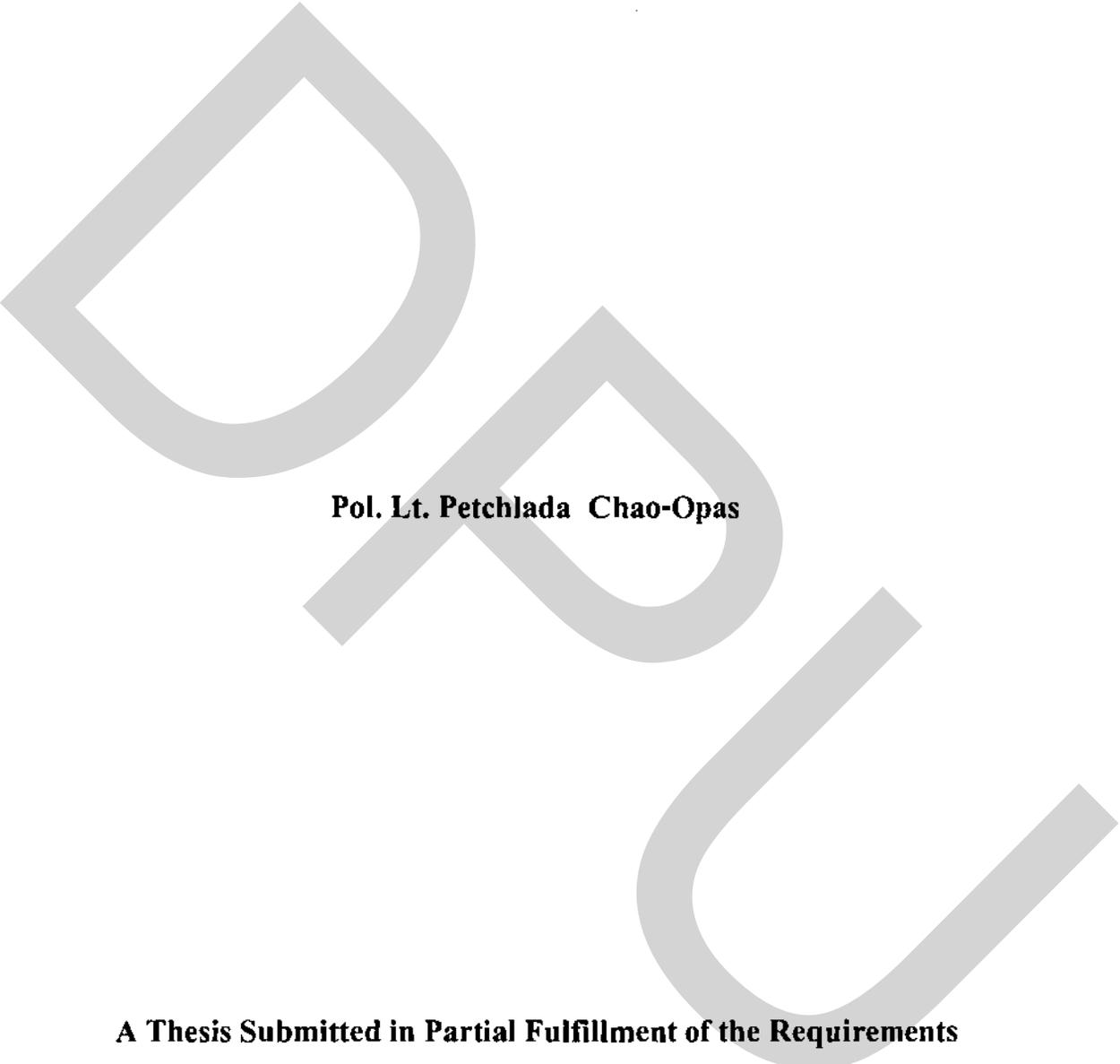

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญานิติศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานิติศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

พ.ศ. 2549

ISBN 794-671-387-6

Problems concerning registration of geographical name as a trademark

Pol. Lt. Petchlada Chao-Opas

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

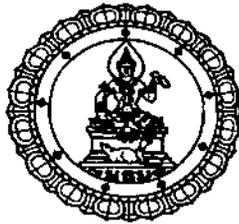
for the Degree of Master of Laws

Department of Law

Graduate School, Dhurakij Pundit University

2006

ISBN 794-671-387-6

ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตย์

ปริญญา นิติศาสตรมหาบัณฑิต

ชื่อวิทยานิพนธ์ ปัญหาการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์

เสนอโดย ร.ต.ท.หญิง เพชรลดา เขาวนโสภาส

สาขาวิชา นิติศาสตร์ หมวดวิชา กฎหมายเอกชนและกฎหมายธุรกิจ

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ นายสุชาติ ชรรมาพิทักษ์กุล

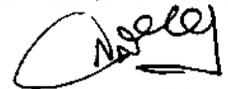
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์สัตยะพล สัจจเคชะ

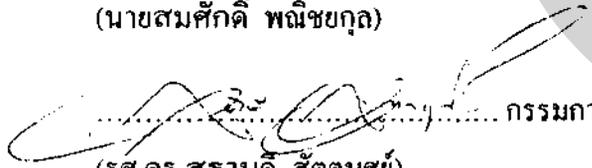
ได้พิจารณาเห็นชอบโดยคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์แล้ว

..... ประธานกรรมการ
(ศ.ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์)

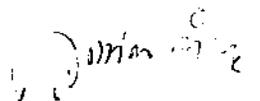

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
(นายสุชาติ ชรรมาพิทักษ์กุล)

..... กรรมการและอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(อาจารย์สัตยะพล สัจจเคชะ)

..... กรรมการ
(นายสมศักดิ์ พนิชกุล)

..... กรรมการ
(รศ.ดร.สุธาบดี สัตตบุษย์)

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมศักดิ์ คำริชอบ)

วันที่ เดือน พ.ศ. 2549

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ เพราะผู้เขียนได้รับความกรุณาจากท่าน ศาสตราจารย์ (พิเศษ) สุชาติ ธรรมพิทักษ์กุล ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ท่านอาจารย์สัตยะพล สัจจเดชะ ที่กรุณาได้รับเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งท่านทั้งสอง ได้ให้ความเมตตาต่อผู้เขียนเป็นอย่างมาก โดยท่านทั้งสองได้กรุณาให้การช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และให้ข้อคิดเห็นอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการเขียนวิทยานิพนธ์ตลอดจนตรวจและแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้ผู้เขียนสามารถเรียบเรียงวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างยิ่ง

ผู้เขียนขอกราบขอบพระคุณต่อ ศาสตราจารย์ ดร.ธีระ ศรีธรรมรักษ์, รองศาสตราจารย์ ดร.สุรชาติ สัตตบุศย์ และ อาจารย์สมศักดิ์ พณิชยกุล ที่กรุณาเป็นกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์และชี้แนะข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งผู้เขียนขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ ผู้เขียนขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัว ทั้งคุณพ่อบุญเลิศ เขาวนโสภาส คุณแม่สมพิศ เขาวนโสภาส คุณรพี เขาวนโสภาส น้องชาย และรวมถึง คุณปรีดกาส วณิชกุล ตลอดที่ได้ให้ความสนับสนุน ให้กำลังใจ และให้คำปรึกษาแก่ผู้เขียนด้วยดี ตลอดมาจนสำเร็จการศึกษา และขอขอบคุณ คุณนิธิรัตน์ น้อยเชื้อเวียง คุณธนัญพนธ์ จินดาทวี รัศมี และคุณจุฑามาศ อยุโย ที่ได้ให้ความช่วยเหลือเรื่องหาข้อมูลเอกสารและแปลเอกสารให้กับผู้เขียน ตลอดจนเพื่อนๆ ในกรมบังคับคดีของผู้เขียนที่ให้กำลังใจแก่ผู้เขียนตลอดมา รวมทั้งขอขอบคุณผู้มีพระคุณทุกท่านที่มีส่วนช่วยในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ซึ่งผู้เขียนไม่อาจกล่าวนามได้ทั้งหมด

สุดท้ายนี้ผู้เขียนหวังเป็นอย่างยิ่งว่าจากความพยายามและความตั้งใจในการ วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ จะส่งผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีคุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่ต้องการศึกษาเกี่ยวกับกฎหมายเครื่องหมายการค้าได้บ้างตามสมควร สำหรับคุณค่าและประโยชน์ใดๆที่จะได้รับ จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้เขียนขอมอบแด่บุพการี และบูรพาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา ความรู้ให้แก่ผู้เขียน อนึ่งหากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีข้อบกพร่องไม่ว่าจะด้วยเหตุประการใด ผู้เขียนขอน้อมรับไว้แต่ผู้เดียว

ร.ต.ท.หญิงเพชรลดา เขาวนโสภาส

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	๗
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๘
กิตติกรรมประกาศ.....	๙
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 ขอบเขตการวิจัย.....	7
1.4 สมมติฐานของการวิจัย.....	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.6 ระเบียบวิธีวิจัย.....	9
2 ลักษณะการให้ความคุ้มครองเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อภูมิศาสตร์	
1.1 ประวัติของเครื่องหมายการค้า.....	10
1.1.1 ประวัติของเครื่องหมายการค้าในต่างประเทศ.....	10
1.2.1 ประวัติของเครื่องหมายการค้าในประเทศไทย.....	11
1.2 หน้าที่ของเครื่องหมายการค้า.....	13
1.2.1 หน้าที่ในการบ่งชี้และแยกแยะตัวสินค้า.....	14
1.2.2 หน้าที่ในการบ่งบอกแหล่งที่มาของสินค้า.....	14
1.2.3 หน้าที่ในการบ่งบอกคุณภาพของสินค้า.....	14
1.2.4 หน้าที่ในการโฆษณา และการจำหน่ายของสินค้า.....	15
1.3 ประโยชน์จากข้อมูลเครื่องหมายการค้า.....	15
1.3.1 ด้านผู้ผลิต.....	15
1.3.2 ด้านผู้บริโภค.....	15
1.3.3 ด้านเศรษฐกิจและการค้า.....	15
1.4 เครื่องหมายการค้าที่ได้รับความคุ้มครองในประเทศไทย.....	16
1.4.1 เครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียน.....	16
1.4.2 เครื่องหมายการค้าที่ไม่ได้รับการจดทะเบียน.....	17

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.5 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการจดทะเบียนในประเทศไทย.....	19
1.5.1 ต้องมีลักษณะเครื่องหมาย.....	19
1.5.2 ต้องมีลักษณะบ่งเฉพาะ.....	19
1.5.3 ต้องไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย.....	27
1.5.4 ต้องไม่เหมือนหรือคล้ายกับเครื่องหมายการค้าของบุคคลอื่น.....	28
1.6 ลักษณะของเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ที่อาจจดทะเบียนได้ตาม กฎหมายไทย.....	29
1.6.1 ความหมายชื่อทางภูมิศาสตร์.....	29
1.6.2 แนวคำวินิจฉัยของคณะกรรมการเครื่องหมายการค้ากรณีเครื่องหมายการค้า ที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	34
1.6.3 คำพิพากษาศาลในกรณีเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	37
1.6.4 เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อภูมิศาสตร์ต่างกับสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์.....	38
3 แนวในการพิจารณาเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ ของกฎหมายต่างประเทศและกฎหมายไทย.....	42
1.1 ประเทศอังกฤษ.....	42
1.1.1 ระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศอังกฤษ.....	42
1.1.2 คุณสมบัติของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับความคุ้มครอง.....	43
1.1.3 เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	49
2.2 ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	56
2.2.1 ระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศสหรัฐอเมริกา.....	56
2.2.2 คุณสมบัติของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการคุ้มครอง.....	59
2.2.3 เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	64
1.3 ประเทศญี่ปุ่น.....	87
1.3.1 ระบบกฎหมายเครื่องหมายการค้าของประเทศญี่ปุ่น.....	87
1.3.2 คุณสมบัติของเครื่องหมายการค้าที่ได้รับการคุ้มครอง.....	88
1.3.3 เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	91

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
1.4 การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตามกฎหมายไทย.....	95
1.4.1 ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2535.....	95
1.4.2 ตามประกาศกระทรวงพาณิชย์ลงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ.2547.....	96
1.4.3 เปรียบเทียบเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตามประกาศกระทรวง พาณิชย์ฉบับที่ 5 ลงวันที่ 22 มกราคม พ.ศ. 2535 และประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับลงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2547.....	97
1.4.4 ปัญหาการพิจารณาความหมายของชื่อทางภูมิศาสตร์.....	100
1.4.5 ปัญหากรณีชื่อทางภูมิศาสตร์ที่ได้รับการจดทะเบียนเป็น สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์.....	123
1.4.6 ผลกระทบต่อการปฏิบัติที่ไม่ได้รับจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าที่เป็น ชื่อทางภูมิศาสตร์.....	125
4 วิเคราะห์ปัญหาการจดทะเบียนของเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตาม พระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ.2534 แก้ไขเพิ่มเติม.....	127
1.1 วิเคราะห์ปัญหาเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์.....	127
1.1.1 วิเคราะห์เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตาม มาตรา 7 วรรคสอง (2) ประกอบกับประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับลงวันที่ 20 กันยายน พ.ศ. 2547.....	127
1.1.2 วิเคราะห์เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) และเครื่องหมายที่เป็นชื่อและชื่อย่อของ รัฐต่างประเทศ ตามมาตรา 8 (6).....	139
1.1.3 วิเคราะห์เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ ตามมาตรา 7 วรรคสอง (2) และ เครื่องหมายอื่นที่รัฐมนตรีกำหนด ตามมาตรา 8 (13) ประกอบกับประกาศกระทรวงพาณิชย์ ฉบับที่ 5 (พ.ศ.2543).....	143

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

1.1.4 วิเคราะห์เครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ตาม มาตรา 7 วรรคสอง (2) แห่งพระราชบัญญัติเครื่องหมายการค้า พ.ศ. 2534 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2543 กับ สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์.....	148
1.1.5 วิเคราะห์เปรียบเทียบเครื่องหมายการค้าที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ของประเทศไทย กับเครื่องหมายที่เป็นชื่อทางภูมิศาสตร์ของต่างประเทศ.....	151
5 บทสรุปและข้อเสนอแนะ.....	159
1.1 บทสรุป.....	159
1.2 ข้อเสนอแนะ.....	164
บรรณานุกรม.....	165